

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvtiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

Quàm ob causam idem sacramentum spiritus septiformis congruum fuerit
septe[m] columnarum appellatione designari, cur & Esaias ordine
conuerso spiritus eosdem ordinans à spiritu sapientię descenderit, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

solum quod rationalis cognitus, uerum etiam (quod maximum est) spiritualis intelligens
tiæ capax. Deniq; & si tunc primus homo non intellexit, & post eum quam plurimi (sicut
scriptum est) homo, cū honore esset, non intellexit, comparatus est iumentis insipientibus,
& similis factus est illis. Et rursum, animalis homo non percipitea quæ fecit deus; ratas
men spirituales fuerunt, & sunt multi, magnus enim dominus, quos uoluit, multos spiritu
intelligentiæ repleuit. ¶ A die septimo, cui deus benedixit, & in quo requieuit, quem
sanctificauit. Propter hoc ipsum, ut in ipso requieuit, in quantum iam in hac uita uel per
cipi uel gustari potest, requies illa, cuiusmodi sit, cognoscitur spiritus sanctus, quod
spiritus fit sapientiæ: quia uere ad magnam sapientiam adducit illum, quem docilem facit
illius dicit: Tollite iugum meum super uos, & discite à me, quia mitis sum & humilis cor
de, & inuenietis requiem animabus uestris. Ita requies sapientiæ est, quam spiritus sanctus
efficit, id est, participatio sapientiæ increatae, quæ est ipsum uerbum dei, sapientia patris.

¶ Quam ob causam idem sacramentum spiritus septiformis congruum fuerit
septem columnarum appellatione designari, cur & Esaias ordine con
uerso spiritus eodem ordinans, a spiritu sapientiæ descen
derit, ad spiritum timoris.

Ca. V.

Sicut quantum potuit sermo fidelis fontem lucidum adiuit, de quo riuus ema
nauit per ora multorum, dicentium similia huic, qui cum dixisset, sapien
tia ædificauit sibi domum, secutus ait, excidit columnas septem. ¶ Quam
uero ob causam, iam dictum septiformis spiritus sacramentū designari con
ueniebat appellatione septem columnarum? Nimirum propter gloriam ma
gnam & honorem huius altissimi filii hominis, quia uidelicet templum corporis eius, ipsa
est domus quam sapientia sibi ædificauit. Domus autem, quæ super columnas ædificata
est, profecto ex ipsis columnis firmatatem pariter & pulchritudinem habet & alta est. Si
igitur columnas aspicis, quas nunc ordine digestas demonstrauimus, nonne talis positio
domus sapientiæ illa est exaltatio filii hominis, de qua scriptum fuerat iam dudum, gloria
& honore coronasti eum & constitui eum super opera manuum tuarum? ¶ Deniq; &
dominus est angelorum sanctorum, & dominus firmamenti, id est, celi, & dominus terræ
sive paradyssi, & maris, & dominus solis & lunæ & stellarum, & dominus omnium creatu
rarum quas aquæ produxerunt & quæ de terra productæ sunt, & dominus totius generis
humani, & dominus etiam sabbati, id est, patriæ cœlestis, in qua est plenitudo illius, quæ
speramus, requiei. Vere magna domus pulchra & altissima domus. ¶ Ipse septiformis spi
ritus, in eadem domo plenarie habitat quietissime; nullam enim unquam passus est, ibi of
fensam alicuius culpæ seu negligentiæ. Hoc est quod Esaias dixit. Et requiescit sup eum spiri
tus domini. ¶ Quod autem eodem spiritus aliter subordinavit, primum ponens spiritum
sapientiæ: septimum autem spiritum timoris: causam sive rationem hanc habet. Quia do
minus noster Iesus Christus, cuius aduentus prædicebatur de altissimo sapiente secreto, &
magna require sua, de sinu patris huic descendit, usq; ad obedientiam & mortem crucis,
quæ uidelicet obedientia, religiosus in ipso erat timor dominus nos autem, quorum ad eru
ditionem sive correptionem scripta sunt opera illa patris & filii & spiritus sancti, à timore
incipimus, & in sapientia perficimur, sicut alia scriptura dicit: Initium sapientiæ timor
domini.

¶ Beædificatione huius domus domini, & quod ibi factum sit illud quod Psal
mista dixit, misericordia & veritas obuiauerunt sibi, iusticia & pars oscu
late sunt.

Caput .VI.

Sic modo factum est istud: Quomodo ædificata est ista domus: Malleus & ses
curis & omne ferramentum non sunt audita in domo, cum ædificaretur, sed in
secreto silentio, nulla interstrepente humani operis inquietudine, spiritus san
ctus, qui in principio ferebatur super aquas, in beatam virginem superuenit,
eiusq; utero ineffabiliter obumbravit, in modum uolucris ouum subiectum desideratissi
ma sessione calefaciētis. Qua tñ similitudine, nisi ante nos præsumpta fuisset, forte nostra
infirmitas in tanto mysterio uti non auderet. ¶ Tunc itaq; factum est illud, quod Psalmi

K sta cap.

Psal. 46.

1. Cor. 2.

Sp̄s sapientiæ
die septimo.

Mat. 15.

Prouer. 9.
Cur septē sp̄s
ritus dñi discū
tur septē colū
næ domus.Psal. 8.
Filius homi,
dñs est omni
um rerumMat. 12.
Plena reges
premisspirituū
in Christo.
Ela. 15.
Duplex ordo
septē spirituū

Psal. 100.

z. Reg. 6.
Sp̄s sc̄tus ob
umbrauit ure
rum Mariæ.
Lucæ. 1.